

BIBLICKÉ OTÁZKY A ODPOVĚDI

Český překlad spisku

VOM WIRKEN DER APOSTEL

Lehrheft 12

Cena K 2·50

Vlastním nákladem vydal J. Cepl, Praha

Účet poštovní spořitelny v Praze číslo 71.304

Tiskla Grafia, Praha II

P Ů S O B E N Í
A P O Š T O L Ů

1. úkol — 29. září—5. října 1940

Ježíšovo nanebevstoupení

Učedníci čekají v Jeruzalémě

Úvod: Ježíš žil na zemi asi 33 let a naplnil předpovědi, jež se týkaly jeho pozemského života. Učedníci dobře věděli o jeho působení mezi lidmi, o jeho smrti, pohřbu i zmrtvýchvstání.

Po svém zmrtvýchvstání chodil Ježíš ještě 40 dní po zemi. V této době nedlel neustále se svými učedníky, nýbrž se jim zjevoval při různých příležitostech, a přesvědčil i pochybovačného Tomáše, že vstal z mrtvých. Uvedl je hlouběji do Písma a své pracovní pole zanechal jim k opravování.

1. Kdo sepsal Skutky apoštolů? Skt. 1, 1—3;
Luk. 1, 3.

Evangelista Lukáš napsal Skutky apoštolů, jakož i »první knihu«, totiž evangelium Lukáše. Pavel jmenuje ho jednou »Lukáš, lékař milý«. (Kol. 4, 14.) Musel býti nadmíru skromný, neboť v celé zprávě neuvádí ani jednou své jméno. Praví se, že Skutky apoštolů jsou »nejdokonalejšími církevními dějinami, jež kdy byly sepsány«. Obsahují zprávy za 32 až 33 let, totiž od zmrtvýchvstání Ježíše až do doby, kdy apoštol Pavel jako vězeň zvěstoval ve svém bytě záchranné poselství a kdy čekal výslech před císařem Neronem. Ve Skutcích je popsán vývoj prvotní církve.

2. Jaký důkaz dal Ježíš o tom, že byl skutečně Syn Boží? Skt. 1, 3.
3. Jaký zvláštní příkaz dal Ježíš učedníkům, když byl opět jednou s nimi. V. 4. 5.

»Zaslíbení Otcovo.« U Luk. 24, 49 mluví Ježíš o tomto »zaslíbení«. Úplné vysvětlení nalézá se u Jana 14, 16. 17.

4. Co ještě stále učedníci doufali? Jaké laskavé napomenutí dal jim na jejich otázku. V. 6. 7.

»Bratři a sestry, varujme se před každým, kdo udává přesný čas příchodu Páně anebo jiného důležitého zaslíbení.« — TM, 55.

5. Kde měli učedníci se svědectvím začít? V. 8.

Při loučení řekl jim Ježíš: »Budete mi svědkové v Jeruzalémě (doma), i ve všem Judstvu (v sousedství), i v Samarii (v sousední zemi), a až do posledních končin země (v misijních polích).«

6. Jak dalekosáhlý byl misijní příkaz, který apoštolé obdrželi? Mar. 16, 15.

»Evangelisační příkaz je velká misijní zvěst království Kristova... Když Kristus řekl učedníkům, aby vyšli a shromáždili všechny věřící do církve, zdůraznil, aby se přidrželi skromnosti. Čím méně by dbali na vnější ráz a ozdoby, tím větší měl být jejich vliv k dobrému.« — Wirken, 19.

7. Popiš Ježíšovo nanebevstoupení! Jaké zaslíbení dali andělé věřícím? Skt. 1, 9—11.

»Když nadešel čas, kdy měl vstoupiti k svému Otci, zavedl své učedníky ven směrem k Betánii. Zde se zastavil a všichni se kolem něho seskupili. Vztáhl ruce, žehnaje jim, jako by je chtěl ujistiti, že jsou v jeho ochraně, a pomalu se vznášel z jejich středu.« — Wirken, 22.

Oblak, který Ježíše před učedníky zahalil, skládal se z andělů. »Celá nebesa očekávala vítěznou hodinu, kdy měl Ježíš vstoupiti k svému Otci. I přišli andělé, aby přijali Krále slávy a doprovodili Ho vítězně do nebe. Když Ježíš svým učedníkům požehnal, byl od nich odloučen a vzat vzhůru. A za Ním následovalo množství těch, kteří byli vzkříšení při jeho zmrtvýchvstání. Doprovázelo Jej množství nebeských zástupů, a v nebesích očekávali jeho příchod nesčíslní andělé.« — Erf. u. Ges., 180.

8. Kam šli apoštolé po Ježíšově nanebevstoupení? V. 12.

Těch dvanáct, kteří chodili s Ježíšem, dostává nyní název: apoštolé. Ostatní věřící byli jmenováni: učedníci.

9. Do kterého domu se odebrali? Kdo byl zde shromážděn? Za jakým úmyslem? V. 13. 14.

Na tomto místě Písma je Maria, matka Ježíšova, uvedena naposledy.

»Tyto dny přípravy byly dny vážného zkoumání srdcí. Učedníci cítili svůj duchovní nedostatek a prosili Pána o pomazání shůry, které je mělo připravit pro práci zachraňování duší. Neprosili jen o požehnání pro sebe, ale cítili tíhu též pro duševní blaho jiných. Poznali, že evangelium musí být přineseno celému světu, proto žádali pro sebe moc, kterou jim Ježíš zaslíbil.« -- Wirken, 26.

10. K čemu se cítil Petr puzen? Na které místo Písma poukázal ohledně Jidáše? V. 15—19.
11. Na který jiný verš Bible se Petr ještě odvolal? V. 20.
12. Který úřad musil nyní být předán? Co bylo předpokladem při této volbě? V. 21. 22.
13. Jak provedli učedníci volbu? Kdo byl vyvolen k doplnění počtu apoštolů? V. 23—26.

2. úkol — 6.—12. října 1940

Splnění zaslíbení

Duch svatý vylit

Úvod: Po Ježíšově nanebevstoupení vrátili se učedníci zpět do Jeruzaléma. »Lidé se domnívali, že v jejich obličejích se bude zračiti starost, zmatek a sklíčenost; ale místo toho svědčili o radosti a vítězství... Viděli zmrtvýchystalého Spasitele, a v jejich uších vždy znovu zaznívalo zaslíbení, jež obdrželi při loučení.« — Wirken, 25.

1. Kde byli učedníci o letnicích? Skt. 2, 1. *Je nám vyslíbeno, že se modlíme.*

»V hluboké pokoře a opravdové lítosti čekali učedníci na splnění zaslíbení... Zanechali veškerých rozdílů v názorech, vši touhy po nadvládě, a tak byli úzce spjati v křesťanském společenství.« — Wirken, 25. 26.

2. Jak vyjadřovali do té doby to, co cítilo jejich srdce? Luk. 24, 51—53.

Ze Skt. 1, 12—15 se dovídáme, že věřící množství, jež »jednomyslně bylo spolu«, skládalo se celkem ze 120 osob: z apoštolů a věřících mužů a žen. Všechny ovládalo jedno přání a jeden cíl. Bylo to, jako by množství hrdel, z nichž každé zpívalo svůj odlišný hlas, bylo se spojilo v jediný nebeský chvalozpěv.

Petr psal na apoštoly, kteří byli s ním, aby se všichni shromáždili v Jeruzalémě.

3. Jaký div se náhle stal? Skt. 2, 2. 3.

Zjev není jako oheň označen, nýbrž pouze znázorněn. Spisovatel chce totiž popsat něco, co nemá nic společného s meteory nebo elektřinou. Zvuk, který bylo slyšet, naplnil celý dům, a zjev rozdělených jazyků zajisté chvíli trval, jelikož se Petr na to v kázání odvolává. (Porovnej v 33.)

4. Jakým zvláštním způsobem počali učedníci kázat, jakmile byli naplněni Duchem? V. 4.

»Kristovo nanebevstoupení bylo znamením, že jeho následovníci obdrží zaslíbené požehnání, a dříve než započali své dílo, musili na ně čekat. Když Kristus vstoupil do nebeských bran, přijal za uctívání andělů trůn. Když byl ukončen slavnostní obřad jeho zasednutí, sestoupil Duch svatý v hojné míře na učedníky, a Kristus byl skutečně proměněn v jasnost, kterou měl u Otce od věčnosti. Vylití Ducha svatého o letnicích bylo sdělením nebes, že Spasitel slavnostně zasedl na trůn. Podle svého zaslíbení seslal s nebe Ducha svatého jako znamení, že jako Kněz a Král přijal veškerou moc na nebi a na zemi a že je Pomazaným nád svým lidem.« — Wirken, 27. 28.

5. Co řekl Ježíš o Utěšiteli, Duchu svatém?

Jak dlouho měl Duch s jeho následovníky zůstat? Jan 14, 16. 17.

6. Kde je dnes Boží pozemské bydliště? 2. Kor. 6, 16; Izai. 57, 15.

Boží bydliště je v srdci každého, kdo se obrátí k Bohu. Ježíš řekl: Kde dva nebo tři shromáždějí jméno mé v jméno Otce, já budu s nimi a budu s nimi.

7. Kdo se zdržoval v Jeruzalémě, když byl letnicích na učedníky vylit Duch svatý?

Která okolnost vyvolala velký údiv, když posluchači slyšeli poselství? Skt. 2, 5—8.

»Mezi shromážděnými lidmi byly zastoupeny veškeré známé jazyky. Tato rozdílnost jazyků byla by bývala velkou

překážkou ve zvěstování evangelia; proto odpomohl Bůh nedostatku apoštolů zázrakem. Duch svatý vykonal místo nich něco, co by nebyli dokázali za celý svůj život.« — Wirken, 28.

8. Kolik národů bylo mezi posluchači zastoupeno? V. 9—11.

9. O čích skutecích slyšeli všichni tito lidé, jak sami dosvědčili? V. 11 b.

10. Co se tázali ve svém údivu? Jak se posmívali někteří? V. 12. 13.

»Kněží a představení lidu jen stěží zadržovali nesmírnou svoji zlost, neboť se obávali násilí lidu. Vždyť zabili Nazaretského, a nyní zde stojí jeho služebníci, neučení mužové z Galilee, a vypravují ve všech tehdy užívaných řečích o jeho životě a působení. Rozhodli se, že divotvornou moc apoštolů vyloží přirozeným způsobem, a proto kněží tvrdili, že učedníci se opili z většího množství nového vína, jež bylo připravováno k svátkům.« — Wirken, 29.

11. Jak se pokusil Petr posluchače získati? Co odpověděl posměvačům? V. 14. 15.

»Třetí hodina na den« bylo dopoledne v 9 hodin. Byla to hodina ranní modlitby. Petr poukázal na časnou ranní hodinu, chtěje dokázati, že výtka opilosti je zcela neoprávněna.

12. Jaké vysvětlení podal Petr, o těchto událostech? V. 16—18.

»Jen ti, kteří neustále přijímají novou milost, budou mít dostatek síly na každý den. Neočekávají nečinně nějakou chvíli v budoucnu, kdy by se jim dostalo zvláštní duchovní síly a kdy by předivným způsobem byli vyzbrojeni pro práci získávání duší, nýbrž odevzdávají se denně Bohu, aby je použil jako své nádoby. Využívají všechny příležitosti, kdy mohou sloužiti, a svědčí denně pro Mistra, ať již ve skromném oboru působnosti doma anebo v životě veřejném.« — Wirken, 41.

13. Kde se měla podle Petrovy výpovědi ukázati znamení, jež předpověděl prorok Joel? V. 19. 20.

14. Jaké nádherné zaslíbení je nám dáno? V. 21.

Každý kdo se k tomu bude vztahovat, bude spasen. Jen spasen bude.

David mluvil s Kristem v samém Jeruzalémě

6. Jak použil Petr tohoto proroctví? O kom mluvil David? Skt. 2, 29—32.

Jelikož chtěl Petr ukázat, že David nebral toto proroctví na sebe, nýbrž na Krista, uvedl skutečnost, že David je ještě mrtev a leží v hrobě. Ježíš vstal a neviděl porušení, a nyní byl povýšen po pravici Boží, odkud seslal požehnání o letnicích, jež zaslíbil při svém nanebevstoupení. »Petr se při svém tvrzení neodvolával na Kristovo učení, neboť věděl, že předsudek posluchačů je tak velký, že by se jeho slova byla minula účinkem. Místo toho mluvil o Davidovi, v němž Židé spatřovali patriarchy svého lidu.« — Wirken, 30.

7. Jaké místo zaujal Ježíš po svém nanebevstoupení? Na jak dlouho? V. 34. 35. *po pravici Boží, do jeho říše*
8. Místo po pravici Boží je »místo eti, moci a štěstí«. Kterými slovy dokazuje Petr, že David není v nebi? V. 34. 29. *že David a my, kteří u pravice Boží sedíme*
9. Na jakou skutečnost poukázal Petr na konci svého kázání? V. 36. *že Kristus byl zabit a vstal z mrtvých a sedí po pravici Boží*
10. Jak působilo apoštolovo kázání na posluchače? Co se tázali Petra a ostatních apoštolů? V. 37. *že byli v úžasu a v obdivu a ptali se, jak se to stalo*
11. K čemu vyzval Petr přítomné? Který dar měli pak přijmouti? V. 38. *aby byli pokřtěni a přijali dar Ducha svatého*
12. Na koho se vztahuje zaslíbení Ducha svatého? V. 39. 40. *na všechny lidi, kteří se obrátí k Bohu*

»Nám, kteří žijeme dnes, platí zaslíbení Ducha právě tak jako prvním učedníkům. Bůh chce ještě dnes vyzbrojiti muže a ženy mocí shůry, jak to učinil o letnicích těm, kteří slyšeli slovo spasení. Jeho Duch a milost může býti každé hodiny dán všem, kteří toho potřebují a Jej o to prosí.« — Zeugn., II, 13.

13. Jak velká byla žeň duší onoho dne? Jak dokázali nově obrácení svou víru? Co působil Duch svatý skrze apoštoly? V. 41—43. *že byla velká žeň a mnozí se obrátili k Bohu a byli pokřtěni*
14. Jaké stanovisko zaujali věřící ke svému majetku? V. 44. 45. *prodávali a předávali majetek*

plně

15. Kde scházeli se věřící denně? Jak se Pán k nim každého dne přiznával? V. 46. 47.

Co bylo těch jedenáct mužů, kteří měli na se vzítí dílo Syna Božího s tak nepatrnými vyhlídkami na úspěch? Někteří z nich byli rybáři a neměli ani zdaleka to, co nazýváme vyšším školním vzděláním. Jeden byl celník; pro toto zaměstnání měl u Židů zlou pověst. Ostatní byli zcela všední mužové. Ještě nedávno se vzrušeně hádali, kdo z nich bude největší, a přesto jim Ježíš přenechal odpovědnost za rozšíření záchranného poselství; přišel, aby je zvěstoval, a umřel, aby je zpečetil. Když nastaly letnice, naplnilo se zaslíbení moci. Tato moc byla tak mohutná, že Petr onoho dne mohl v církvi uvítati tři tisíce obrácených. Jak velmi důležitý byl tento první krok, tato hlavní událost, kolem níž se pohybovaly všechny další.

4. úkol — 20. — 26. října 1940

Chromý u chrámových dveří uzdraven

Úvod: »Bylo to krátce po vylití Ducha svatého. Petr a Jan šli do chrámu na modlitební bohoslužby, a viděli u dveří, jež sluly krásné, 40letého mrzáka, jehož život byl již od narození pln bolesti a nemoci. Tento nešťastný muž si již dávno přál viděti Ježíše, aby byl uzdraven; ale ve svém téměř beznadějném stavu byl velmi vzdálen od působiště velkého Lékaře. Jeho přátelé byli posléze pohnuti jeho prosbami, a dovedli ho k chrámovým dveřím; zde se však musel dovědět, že Ten, v Něhož skládal veškerou naději, byl surovým způsobem zabit.« — Wirken, 43.

1. Kam šel Petr a Jan jednoho dne po letnicích? V které době a za jakým účelem tam šli? Skt. 3, 1.

V Bibli je zmínka o třech zvláštních modlitebních hodinách. Třetí hodina (9.) byla dobou ranní modlitby. Petr se odebral na pavlač a modlil se kolem šesté hodiny (12 hodin). Když Petr a Jan šli do chrámu, byla právě doba večerní modlitby (3 hodiny odpoledne).

2. Kdo seděl u dveří, jimiž vcházel? Proč tam tento muž byl? Oč prosil? V. 2. 3.

Tyto dveře, »kteréž slouly krásné«, byly zhotoveny z korintské mědi, byly 25 m vysoké a 20 m široké a zdobeny zlatem a stříbrem. Ve svitu slunce byly velmi krásné.

3. Čeho se Petru a Janovi nedostávalo? Které cenné bohatství však měli? Co zažil chromý? V. 4—7.
 »Ale což mám, to tobě dám.« ... Petr dal chromému dvojí; oboje bylo cennější než stříbro a zlato. Dal mu schopnost, vydělávati si sám na živobytí a přivedl ho do spojení s Kristem.

4. Jak projevil tento muž svou vděčnost a radost? V. 8.
 5. Čemu se lidé divili? V. 9. 10.
 6. Kam spěchali lidé, když uzdravený se držel při Petru a Janovi? V. 11.

Praví se, že »sín, kteráž sloula Šalomounova«, byla prostorná chodba s mramorovými sloupy, nalézající se na východní straně chrámového nádvoří. Vně byla uzavřena a pořádaly se tam veřejné schůzky, takže byla velmi oblíbená. Podle názvu se dalo souditi, že bývala částí Šalomounova chrámu.

7. Jak vyvrátil Petr názor o tomto zázraku? Na koho obrátil pozornost lidu? V. 12. 13a.
 8. Jakou obžalobu vynesl Petr proti kolemstojícím Židům? V. 13b. 14.
 9. Jak označil zde Pána Ježíše? Kterou vznesenou skutečnost mohli apoštolé potvrditi (dovědčiti)? V. 14. 15.
 10. Jak objasnili apoštolé div uzdravení? V. 16.
 11. Kterými slovy zmírnil Petr svou obžalobu proti Židům? Co se naplnilo Kristovým utřením? V. 17. 18.
 12. Jak napomenul potom Petr lidi? Musíme li-tovati též hříchů, jež jsme spáchali nevědomky? V. 19; Ž. 19, 13.

»Viděla jsem, že ten, kdo neztvrdil nad všemi hříšnými zvyky, nad pýchou, sobectvím, milováním světa a nad zly-

mi slovy a skutky, nemohl míti podíl na onom občerstvení. Přidržíme se proto Pána neustále více a snažme se s horlivostí dosáti potřebné přípravy, abychom obstáli v den Páně. Každý budiž pamětliv toho, že Bůh je svatý a že v jeho přítomnosti mohou dlíti jedině svaté bytosti.« — Eri., 63.

13. Kdo přijde opět na tuto zem? Jak dlouho zůstane Ježíš v nebesích? Kdo mluvil o čase napravení všech věcí? Skt. 3, 20. 21.

»U jmen všech, kdož opravdově litovali svých hříchů a u víře přijali krev Kristovu jakožto smírcí oběť, bude v nebeských knihách zapsáno odpuštění. Jelikož se stali účastníky spravedlnosti Kristovy a jejich charakter je v souhlase se zákonem Božím, budou jejich hříchy vymazány a budou nalezeni hodni věčného života.« — Kampf, 554.

14. Koho předpověděl Mojžíš otcům? Kolik z učení proroků měli lidé zachovávat, když Kristus přišel? Jaký osud stihne ty, kteří by Jej neposlouchali? V. 22. 23.

15. Kdo kromě Mojžíše předpověděl budoucnost? Jaký byl vztah mezi Petrovými posluchači a proroky? V. 24. 25.

16. Jak prokázal Bůh Židům tehdejší doby zvláštní milost? V. 26.

5. úkol — 27. října — 2. listopadu 1940

Petr a Jan před soudem

Úvod: Chromý u chrámových dveří byl uzdraven asi kolem 3. hodiny odpolední. Lidé se shromáždili v Šalomounově síni na nádvoří chrámu a zde jim Petr kázal.

1. Koho se týkala první část Petrovy řeči? Skt. 3, 12a; 4, 1a.

2. Čím byl náhle učiněn konec proslovu? V. 1.

»Úředník chrámu se saducei uvěznil Petra a Jana a hlídal je až do rána, jelikož již bylo pozdě, aby je vyslychal.« — Wirken, 46.

Saduceové byli současně stranou náboženskou i politickou. Patřili do židovské vysoké rady. Byli volnomyšlenkáři tehdejší doby a největšími protivníky farizeů.

3. Jaká pravda byla hlásána? Jaký byl výsledek Petrova kázání? V. 2. 4.
4. Co učinili Kristovi nepřátelé s Petrem a Janem? V. 3.
5. Kdo se sešel příštího jitra, aby odsoudil apoštoly? V. 5. 6.

Byl to Sanhedrin, totiž židovská vysoká rada, jež měla 71 členů; usnášeti se mohli již za přítomnosti 23 členů. Při zasedání tvořili členové půlkruh, a proti nim seděl na každé straně jeden zákonník. Jeden zaznamenával vše, co by mohlo sloužiti k osvobození, druhý vše, co by mohlo vésti k odsouzení.

6. Kterou otázku obdrželi vězňové, jakmile byli předvedeni? V. 7.
7. Co umožnilo Petrovi, že odpovídal zdvořile a slušně? Jaký důvod udával Petr pro své vyšetřování? V. 8. 9.
8. Kdo podle Petrovy výpovědi uzdravil chromého? V. 10.

Tato chvalořeč na Ježíše z Nazareta posluchače velmi překvapila. »V téže místnosti a před některými z přítomných mužů zapřel Petr hanebně svého Pána. Nyní, kdy byl sám přiveden k výslechu, vzpomněl si jasně na tuto skutečnost a měl dobrou příležitost, aby napravit svou zbabělost. Přítomní, kteří věděli, jak se Petr zachoval při výslechu svého Mistra, se již domýšleli, že vyhrůžkami vězení a smrti ho zastraší... Byl pln Ducha svatého, a v této moci chtěl odstraniti poskvrnu svého odpadnutí, a oslavil Jméno, jež kdysi zapřel... Židovští vedoucí zalekli se této smělé obhajoby.« — Wirken, 47. 48:

9. Petr používá biblický obraz. Čím se stal kámen, který zavrhli stavitelé? Skrže koho můžeme jediné dojíti záchrany? V. 11. 12.

Toto znázornění Židé velmi dobře znali. O zavrženém kamenu mluvili proroci, i Kristus se na něj jednou odvolal v řeči ke kněžím a starším. (Porov. Mat. 21, 42—44.)

10. Nad čím se divili soudcové Petra a Jana?
Či školu poznali jasně u apoštolů? V. 13.

11. Proč nemohli Židé zapřít, že učedníci měli
moc Boží? V. 14.

»Ve prospěch učedníků stál zde jakožto hodnověrný svědek muž, který byl tak předivně uzdraven. Již to, že se nyní zcela zdrav objevil člověk, který ještě před několika málo hodinami byl bezmocným mrzákem, bylo závažným svědectvím, že Petrova slova jsou pravdivá. Kněží a přední lidu oněměli. Petrovu zprávu vyvrátiti nemohli, ale přece byli rozhodnuti, že ukončí evangelisační činnost učedníků.«
— Wirken, 49. 50.

12. O čem se vespolek radili, když apoštolý
a chromého poslali ven? Jak chtěli zastaviti
dílo apoštolů? V. 15—17.

13. Jaký rozkaz obdrželi apoštolové po rozhod-
nutí vysoké rady? Co namítal Petr a Jan?
V. 18—20.

»Dostane-li se svědek Kristův pro pravdu do styku s vrchností, jelikož jí nechce odřeknouti poslušnost, zároveň však nemůže přijmouti její nepravá rozhodnutí, nýbrž chce a musí ji odkázati na Boží vyšetřující soud, tu Duch Boží, jakožto Duch síly, lásky a kázně, činí divy.« — Stuttg. Jub. Bibel, pozn. k Skt. 4, 19—22.

14. Co potom soud učinil? Proč nebyli apoštolé
potrestáni? Kolik let měl uzdravený chromý?
V. 21. 22.

15. Kam šli apoštolé, když byli propuštěni? Co
vyjádřila církev ve svém díkuvzdání? V. 23. 24.

16. Které proročké slovo uvedli? Jak je v mod-
litbě vykládali? V. 25—28.

17. Jakou zvláštní prosbu přednesli pak věřící
Bohu? Jak jim odpověděl? V. 29—31.

Pravé a falešné bratrství

Úvod: »Bůh se přiznal k uředníkům, když zvěstovali v Jeruzalémě evangelium a mnozí věřili. Zidé odřízli ve slepé horlivosti velký počet těchto prvňích věřících od jejich rodin a přátel, takže jim musil býti poskytnut pokrm a přístřeší. . . . Věřící obětovali proto ochotně peníze a statky, aby pomohli strádajícím.« — Wirken, 54.

1. Jací byli první křesťané? Skt. 4, 32.
2. Co provázelo kázání apoštolů? V. 33.
3. Jak pomáhali těm, kteří byli v nouzi? V. 34. 35.

»Kladli před nohy apoštolské.« Tento výraz připomíná starodávný zvyk, kdy se dary kladly k nohám králů, a znamená to, že peníze dávali apoštolům k dispozici.

4. Kdo rovněž zúčastnil se tohoto zvyku? V. 36. 37.
5. Jaký podvod udál se v církvi věřících? Skt. 5, 1. 2.
6. Jakou výtku učinil Petr Ananiášovi? Kdo byl původcem této lsti? Kdo byl oklamán? V. 3. 4.

»Chování Ananiáše a Zafiry bylo velkým protikladem dobročinnosti, kterou dokazovali věřící. . . . Pod vlivem Ducha Božího slíbili Ananiáš a Zafira, že dají Pánu výtěžek z prodeje určité částky majetku. Později však zarmoutili Ducha svatého, neboť dali místo sobeckým pohnutkám — počali litovati svého slibu. . . . Domnívali se, že se přehánlili a že si své rozhodnutí musí ještě promyslit. Proto spolu o této záležitosti uvažovali a rozhodli se, že svůj slib nesplní.« — Wirken, 55. 56.

7. Jak působila slova apoštolů na Ananiáše? Jak na ostatní přítomné? Co se stalo s Ananiášovou mrtvolou? V. 5. 6.

V Palestině bylo zvykem pochovávat mrtvé hned tentýž den. Zajisté že tomu tak bylo vlivem horkého podnebí.

8. Kdo přišel za tři hodiny? Co netušila? V. 7.
9. Co se tázal Petr Zafiry? Co odpověděla? V. 8.
10. Která vážná slova promluvil k ní Petr v síle Ducha svatého? Jak se dověděla Zafira o osudu svého muže? V. 9.
11. Jak se naplnila Petrova slova? Kdy a kde byla Zafira pohřbena? V. 10.
12. Jaký dojem zanechala tato událost v církvi? V. 11.

»Bůh chce, abychom z tohoto těžkého trestu, který stihl ony křivopřísežníky, poznali, jak velmi nenávidí a opovrhuje pokrytstvím a podvodem. Ananiáš a Zafira oklamali Ducha svatého, neboť předstírali, že darovali celou částku, a ztratili tak časný i věčný život. Tentýž Bůh, který potrestal je, odsuzuje ještě dnes veškerou lež... Nezabrávejme si s pravdou; pravdivost by měla být naší druhou přirozeností. Zahrává-li si někdo s pravdou a přetvaruje-li se k vůli svým sobeckým plánům, tu ztroskotá jeho víra... Kdo mluví lež, prodává svoji duši za mizernou cenu.« — Wirken, 58. 59.

13. Co je podle Písma kořenem všeho zlého? Jaké jsou následky milování peněz? 1. Tim. 6, 10.
14. K čemu je lakomství v Písmě přirovnáno? Kol. 3, 5b.
15. Která třída lidí je jmenována na posledním místě z těch, kteří zahynou? Zjev. 21, 8.

7. úkol — 10.—16. listopadu 1940

Mnoho znamení a divů — Dveře vězení se otvírají — Rada Gamalielova

Úvod: Po smrti Ananiáše a Zafiry zvěstovali učedníci i nadále jasně a směle ukřižovaného Ježíše, k nemalému údivu kněží a panujících vrstev. Duch svatý vy-zbrojil jejich svědectví mocí, a jejich činnost byla provázena znameními a divy. Počet věřících denně rostl. »Sobectví je jediné vězení, jež může duši držeti, láska jediný anděl, jenž otvírá dveře.«

1. Co způsoboval Duch svatý skrze apoštoly po události s Ananiášem a Zafirou? Skt. 5, 12. 13.

»I byla bázeň veliká po vší církvi« — bázeň, činiti zlé. Členové církve zajisté pochopili, že pokrytství nic neprospělo, a báli se trestu za neupřímné smýšlení. Dokonce i tajné hříchy stíhal ihned trest. Pouze upřímní lidé měli odvahu prositi o přijetí do církve.

2. Z čeho poznáváme, že bylo mnoho upřímných lidí? Co se dělo v těchto dnech? V. 14—16.

»Zástupy shromažďovaly se kolem nich, a uzdravení chválili Boha velkým hlasem a oslavovali jméno Vykupitele. Kněží a přední lidu viděli, že Kristu se dostávalo větší chvály než jim.« — Wirken, 60.

3. Jak se chovala panující vrstva k dílu apoštolů? Co učinili tito lidé? V. 17. 18.

4. Kdo přišel v noci do vězení? Jak se dostali apoštolé na svobodu? K čemu byli vyzváni? V. 19. 20.

»Své zmizení neměli nikterak zatajovati. Měli jíti a pokračovati v kázání na místě, kde předtím vesměs kázali. Neměli vzbuzovati soucit svých posluchačů, ani neměli vyvolati náladu proti těm, kteří je dali uvězniti.«

5. Co se stalo příštího jitra? V. 21—23.

6. Jak to působilo na židovské úřady? Jaké znepokojující poselství obdržely? V. 24. 25.

»Poslali služebníky, aby jim předvedli vězně; jaké však bylo jejich překvapení, když dostali zprávu, že dveře žaláře jsou sice dobře uzavřeny a stráž rovněž že před nimi stojí, ale vězně že nemohou nikde nalézt.« — Wirken, 63.

7. Kdo šel pak do chrámu pro Petra a Jana? Proč se nikdo neodvážil surově s nimi zacházeti? V. 26.

8. Jakou otázku dal jim nejvyšší kněz, když stáli opět před vysokou radou? Nakolik souhlasilo jeho obvinění? V. 27. 28.

»A chcete na nás uvést krev člověka toho.« To se zřejmě vztahuje na Petrovo obvinění ve Skt. 3, 14. 15. Odpovídá na otázku nejvyššího kněze, obviňuje je Petr znovu: V. 30.

9. Co udal Petr jako důvod přestoupení úředního zákazu? V. 29. *slavný prostonání Boha a ne*
10. Jakým důrazným způsobem potvrdil Petr znovu pravdu o Kristu? Co chtěl Ježíš všem dáti? V. 30. 31. *Potvrdil, že Kristus je Syn Boží, kterýž má dáti život věčný všem, kdož na něj budou věřit.*
11. Kdo byl s učedníky svědkem? Komu je Duch svatý dán? V. 32. *účedníci a duch svatý, jak bylo předznamenáno*
12. Jak účinkovala Petrova slova na posluchače? V. 33. *obdivovali, že takto by se mohl stát*

Tito mužové nebyli dotčeni tím, že se prohřešili pro následováním apoštolů, nýbrž rozčilovali se nad tím, že tito prostí lidé se opovážili protiviti se jim.

13. Jakou výstrahu dal Gamaliel? Co pravil o případu s Teudasem? V. 34—36. *nebyl to dobrý nápad*

Gamaliel byl slavný učitel pozdějšího apoštola Pavla a u Židů měl velmi dobrý vliv. Při této příležitosti jim dobře radil.

14. Který další příklad uvedl? V. 37. *stejně jako u Sýrovů*
15. Co radil Gamaliel ohledně Petra a Jana? V. 38, 39. *nechte je, protože oni jsou z Židů a jejich věra je už dávno známá*

16. Na čem se dohodla vysoká rada? Co však přesto s apoštoly učinili? V. 40. *došli k dohodě, že nebudou pronásledováni, ale aby se jim nedalo předstoupit*

»Při vykonávání tohoto trestu byl odsouzený přivázan v synagoze k sloupu. Trest vykonával mrskač, který měl bič se třemi řemeny. Zároveň byl při tom úředník, který mezi jednotlivými švihy četl vybrané části ze zákona. Třináct úderů těmito trojitými důtkami rovnalo se třiceti-devíti ranám. Takový trest dostali nyní apoštolé.«

17. Z čeho se učedníci radovali? V čem pokračovali? V. 41. 42. *z toho, že nebyli pronásledováni, a z toho, že mohli pokračovat v práci*

18

Volba přísluhovatelů — Štěpán uvězněn

Úvod: První křesťanská církev skládala se z členů nejrůznějších národností; mezi nimi byli též řečtí Židé. Ale mezi nimi a ostatními byla nedůvěra a odpor. Stěžovali si, že vdovy cizích Židů nedostávají stejnou podporu, jako ostatní potřebující Židé.

1. Proč vzniklo reptání, když se byl velmi zvětšil počet křesťanů? Skt. 6, 1.

Hebrejci byli rození Židé, žijící ve Svaté zemi, a mluvili hebrejsky. Řekové, uvěřivší v Krista, byli Židé, kteří se narodili v krajích, kde se mluvilo řecky.

2. Koho svolalo dvanácte, aby odstranili stížnosti? Co se ukázalo jako neúčelné? V. 2.

Až dosud měli na starosti podporování chudých apoštolé. Větší počet věřících však natolik vzrostl, že apoštolé by byli musili »opustiti slovo Boží«, kdyby chtěli i nadále tuto práci vykonávat — a k tomu se necítili povoláni.

3. Co přikázali církvi? Které požadavky musili noví úředníci splnit? V. 3.

Od mužů, kterým měla být »poručena ta práce«, vyžadovali především poctivost. — Ač se jednalo o věci časné, měli být »plni Ducha svatého«. — Měli též být nadaní, aby mohli řádně plnit nastávající odpovědnosti.

4. Které službě chtěli se apoštolé cele věnovati? V. 4.

5. Jak přijali věřící jejich návrh? Kdo byl zvolen na prvním místě? Co je o něm praveno? V. 5.

»Všech sedm pocházelo z Řeků; všichni mají řecká jména. Touto volbou tudíž církev zřejmě projevila své horoucí přání, aby nyní skončily odůvodněné stížnosti. ... Tím, že zvolili Řeky a přenechali jim celý dozor, projevili jim velkou důvěru.«

6. Jakým způsobem byl na zvolené vložení jejich úřad? V. 6.

»Vzkládání rukou byl vžitý způsob předávání úřadu a zároveň potvrzení, že dotyčný přijal k němu potřebnou plnou moc. Tak dávala církev pečeť na dílo Boží.« — Wirken, 128.

7. Jaké pokroky vykazovalo dílo Boží? Do jakých kruhů vniklo křesťanství? V. 7.

»K této žní duší pomáhala jednak větší svoboda apoštolů, jednak horlivost a moc, kterou mělo oněch sedm přísluhovatelů. Ač byli tito bratři vyvoleni pro zvláštní úřad péče o chudé, nebyli vyloučeni z činnosti kazatelské. Byli naopak zcela oprávněni vyučovatí jiné v pravdě, a skutečně se tomuto dílu s velkou odevzdaností a dobrým úspěchem věnovali.« — Wirken, 70.

8. Kdo z těchto sedmi měl ve své práci zvláštní požehnání? V. 8.

9. Kdo se mu záhy postavil na odpor? V. 9.

Libertinští »byli zřejmě Židé, kteří byli zajati za Pompejova tažení a pak opět propuštěni. Nyní měli římskou státní příslušnost. Přišli se Židy z Cyrenie a z Alexandrie do zmíněné synagogy, buďto jako návštěvníci anebo jako stálí obyvatelé města. Rozhodně si však tuto budovu zřídili se svými souvěrci k společnému použití.«

Mínění všech rozcházelo se se Štěpánem, jenž hlásal, že Ježíš, Syn Boží, je Spasitel světa.

10. Co nemohli Štěpánovi protivníci dokázat? V. 10.

»Štěpán, první z přísluhovatelů, byl muž velmi zbožný a silný u víře. Uměl řecky a znal zvyky a obyčeje Řeků, proto též měl možnost kázati ve školách evangelium řeckým Židům. Byl velmi horlivý pro věc Kristovu a jeho víru hlásal s velkou smelostí. Rabíni a učení v zákoně pouštěli se s ním do veřejných debat, a byli přesvědčeni, že nad ním lehce zvítězí. Avšak nemohli se protiviti moudrosti a duchu, v jakém mluvil. Nemluvil pouze v síle Ducha svatého, ale z jeho řeči dalo se poznati, že zkoumá proroctví

a že zná všechny otázky zákona. Vhodným způsobem hájil pravdy, jež zvěstoval, a dokonale přemohl své protivníky.«
— Wirken, 76.

11. Jakým způsobem snažili se protivníci Štěpánovi vzbouřiti Židy proti němu, aby ho uznali hodna smrti? V. 11.
12. Jak působily falešné zprávy, jež byly rozneseny mezi lid? Jak se chovali přední z lidu k Štěpánovi? V. 12—14.

»Jakmile kněží a starší poznali moc, která Štěpána provázela, naplnila je hořká nenávist. Místo, aby se dali přemluvití jeho důkazy, rozhodli se, že jeho hlas provždy umlčí. Při různých příležitostech podplatili Židé římské úřady, aby takové případy mlčky přešly, a sami pak podle svých zvyků vězně vyslyšali, odsoudili a odpravili. Proto Štěpánovi nepřátelé nepochybovali, že i tentokráte mohou bez vlastního nebezpečí podobně postupovati. Pak Štěpána chytili a přivedli ho před vysokou radu.« — Wirken, 76. 77.

13. Jaký byl Štěpánův vzhled, když přišel před vysokou radu? V. 15.
14. V čem jsou si podobny obžaloby proti Štěpánovi a proti Ježíšovi? Mat. 26, 59—61.

Štěpán byl před soudem obžalován, že prý učil, že Ježíš z Nazareta zruší chrám a změní obyčeje Mojžíše. Ježíš byl obžalován, že tvrdil, že zruší chrám Boží a ve třech dnech jej znovu postaví. Obě obžaloby jsou si velmi podobny, a pokaždé jasně poznáváme ducha falešného svědectví a převrácených tvrzení. Avšak vedoucí lidu se spojili s jakýmkoli zlem, jen aby zničili ty, jejichž vlivu se obávali.

9. úkol — 24.—30. listopadu 1940

Štěpán káže před vysokou radou

Úvod: Našlo se několik falešných svědků, kteří měli tvrditi, že Štěpán mluvil rouhavá slova proti chrámu a zákonu.

»Když se Štěpána tázali, nakolik souhlasí přednesené žaloby, počal se jasným, pronikajícím hlasem hájiti, takže

jej slyšela celá soudní síň. Když jim pak mocnými slovy podal přehled dějin vyvoleného lidu, naslouchalo shromáždění jako přimrazené.« — Wirken, 77. 78.

1. Jaká formální žaloba byla na Štěpána podána? Skt. 6, 11. 13. 14.
2. Co se tázal nejvyšší kněz Štěpána po výslechu svědků? Skt. 7, 1.
3. Jakým zdvořilým způsobem oslovil Štěpán přítomné? V. 2a.
4. Kterou dějinnou vzpomínku uvedl Štěpán? V. 2—7.
5. Kde se zdržoval Abraham, když se mu Bůh po prvé zjevil? V. 2.
6. Jakou první zkouškou víry musel projít? V. 3.

»Pro Abrahama to nebyla malá zkouška ani malá oběť. Ač zde byla silná pouta, jež ho pojila k jeho vlasti, k příbuzným a rodině, nezdráhal se poslechnouti Boží výzvy. Neměl žádných otázek ohledně zaslíbené země — je-li tam úrodná půda, zdravé podnebí; je-li krajina pěkně položena a bude-li si tam moci nahromaditi bohatství.« — Patr. u. Pr., 118.

7. Jak odpověděl Abraham na Boží výzvu? V. 4.

»Abrahamova víra, která se nedotazovala, je jedním z nejvýznačnějších příkladů víry, jež v Bibli nalézáme... Důvěřoval Božímu zaslíbení, ač neměl vnějšího ujištění o splnění, opustil domov, příbuzenstvo a otčinu a šel, nevěda, kam ho Bůh zavede.« — Patr. u. Pr., 118.

8. Kolik z té zaslíbené země patřilo Abrahamovi? Jak dlouho bylo s jeho potomky v Egyptě špatně zacházeno? V. 5. 6.
9. Jaké zaslíbení obdrželi? V. 7.
10. O kterém dalším starém zvyku mluvil Štěpán? Které patriarchy vzpomenu? V. 8.

Štěpán si získal pozornost vysoké rady tím, že jim vypravoval o jejich dějinách a zároveň dokázal, že Ježíš, syn Davidův, byl ten zaslíbený Mesiáš, což ovšem zase slyšeti nechtěli.

11. Proč prodali synové Jákobovi svého bratra Josefa? Jak se projevilo Boží vedení v Josefově životě? V. 9. 10.
12. Co přivedlo Josefovy bratry do Egypta? Jak došlo k jejich usídlení v Egyptě? V. 11—16.
13. Jak se vedlo lidu smlouvy v Egyptě, když se blížila hodina vysvobození? V. 17—19.
14. Kdo se tehdy narodil? Jak se měl až do svého 40. roku? V. 20—23.
15. Jaké chyby se dopustil při návštěvě svých bratrů? V. 24—26.
16. Jak se mu stal jeho čin nepříjemný? Kam utekl? V. 27—29.

10. úkol — 1.—7. prosince 1940

Štěpánova řeč před vysokou radou — Jeho smrt

Úvod: Štěpán pokračuje ve své obhajovací řeči před vysokou radou. »Nad Štěpánem nebyl vynesena právoplatný rozsudek, jelikož římské úřady byly velkými peněžitými částkami podplaceny, aby tento případ nevyšetřovaly.« — Wirken, 79.

1. Které události ze života Mojžíšova nyní Štěpán uváděl? Skt. 7, 30—36.
2. Který Mojžíšův výrok opakoval Štěpán před vysokou radou? V. 37; 5. Mojž. 18, 15.
3. Jakou Boží zásadu oznámil Mojžíš těm, kteří by proroka zavrhli? 5. Mojž. 18, 18. 19.

4. Kdo byl podle Štěpánových slov s Mojžíšem a lidem izraelským na poušti? Jaká slova přijali od svých otců? Skt. 7, 38.

»Slova« znamenají zde zákon Boží, který byl promluven s hory Sinai. Tato slova jsou živá, neboť i Slovo Boží je nazváno živé.

5. Jak zacházeli »otecové« s nebeskými posly? Na čem lpělo srdce lidu izraelského? V. 39.

6. Co žádali od Arona? Jak se vyjádřili o Mojžíši, jenž odešel na horu? V. 40.

7. Kam došli ve své neposlušnosti vůči Bohu? V. 41.

8. Jak projevil Bůh svou nelibost? Jaká hrozba je stihla? V. 42. 43.

9. Na co odvolal se Štěpán dále? V. 44. 45.

10. Který panovník našel milost před Bohem? Jaké měl přání? V. 45b. 46.

11. Co učinil syn Davidův? Kde nepřebývá Nejvyšší, ačkoli dal k své cti vystavěti chrám? V. 47. 48.

12. Kde je trůn Boží? Čím Mu je země? Odkud pochází vše? V. 49. 50.

13. Jak oslovil Štěpán své soudce, shledav, že ho již nechtějí poslouchati? V čem podobali se svým otcům? V. 51—53.

Nyní již byli kněží a starší zlostí bez sebe; skřípajíce zuby, vrhli se na Štěpána jako divá zvíř, ne jako lidské bytosti. V surových obličejích kol sebe spatřoval vězeň svůj osud, ale nezalekl se. Strach smrti prchl od něho; zuřící kněží a vzbouřená luza nebudila v něm již hrůzu. Obraz před jeho zraky zmizel.« — Wirken, 78—79.

14. Jaký účinek měla poslední Štěpánova slova na shromáždění? V. 54.

15. Jaký byl Štěpán v této chvíli? Kam hleděl?
Co viděl? V. 55.

»Když Štěpán popisoval nádheru, kterou jeho oko zřelo, bylo to víc, než jeho pronásledovatelé mohli snést. Zacpali si uši, aby ho neslyšeli, spustili velký křik, a obořili se na něj, vyvedše jej z města.« — Wirken, 79.

16. Jakým způsobem umlčeli hlas, který nechtěli slyšeti? V. 56—58.

»Vyvedli jej z města,« neboť se nehodilo odpravit někoho ve městě. Místo, kde byl ukamenován, mělo být na východní straně města, takřka ve stínu chrámových zdí. Židé usmrcovali lidi ukamenováním. Neměli však právo, odsoudit zločince k smrti. Proto byl jejich čin nezákonný.

17. Jak se choval Štěpán? V. 59.

Jméno Štěpán znamená věnec. Byl první mučedník prvotní církve, a jeho věrnost až do konce přinesla mu nebeský čestný věnec. Dítky Boží setkají se na nové zemi se Štěpánem.

18. Jaký byl Štěpánův pohřeb? Skt. 8, 2.

11. úkol — 8.—14. prosince 1940

Zkušenosti Filipovy: nový diakon

Úvod: Pronásledování křesťanů se po Štěpánově smrti zvětšilo, a mnozí, kteří se v Jeruzalémě přechodně usadili, navrátili se opět do své vzdálené vlasti. Ale pronásledování, kterým nepřátelé Kristovi chtěli zvětování radostného poselství zastavit, posloužilo k jeho většímu rozšíření. Uprchlíci podobaří se svícňům, jež byly zapáleny ohněm Ducha svatého a nyní přinášeli všude svatý plamen, kterým sami byli osvíceni.«

1. Kdo zvlášť souhlasil se smrtí Štěpána? Skt. 8, 1.

2. Jak dokázal Pavel svou horlivost v pronásledování? Jak doplnil později své přiznání? V. 3; Skt. 26, 9—11.

3. K čemu byli puzeni rozptýlení? Skt. 8, 4.

Nyní můžeme ve Skutcích apoštolských sledovati, jak Pán zavedl své učedníky do okolních národů. Jejich národnostní předsudky a úzký rozhled je totiž sváděly, aby zůstali doma a působili pouze mezi svými. Avšak Pán jim přikázal, aby pro Něho svědčili »v Jeruzalémě i ve všem Judstvu i v Samaří, a až do posledních končin země«.

4. Kam šel Filip? Jak přijali lidé jeho poselství? Jak se přiznal Duch svatý k jeho dílu? Jaký vliv to mělo na celé město? Skt. 8, 5—8.

5. Jak se Ježíš kdysi sám zjevil Samaritánům? Jan 4, 40—42.

6. Kterého známého kouzelníka potkal Filip? Jaké postavení zaujímal tento muž mezi lidem? Skt. 8, 9—11.

7. Jak působilo Filipovo kázání? Jaký dojem učinilo i na samotného Šimona? V. 12. 13.

»Podle zprávy Skutků apoštolů byl Šimon šikovný, avšak nesvědomitý kouzelník, který svým uměním a klamem využíval nevědomosti a důvěřivosti svých následovatelů, takže přijali jeho sotva srozumitelná a tajuplná učení a přinášeli mu hlavně své peníze. Učinil na obyvatele Samaří takový dojem, že v něm viděli ztělesněného boha... Úspěch Filipův projevil se v tom, že prakticky veškeré obyvatelstvo odvrátilo se od Šimona a přiklonilo se k Filipovi, dokonce i Šimon uvěřil, dal se pokřtiti a přidržel se Filipa. Ale jeho víra musila být velmi nedokonalá, neb dále poznáme, že nečinil pravé pokání ani neměl víru.«

8. Jakým způsobem chtěli apoštolé v Jeruzalémě pomoci dílu v Samaří? V. 14.

9. Který nedostatek ve zkušenosti víry nově obrácených poznal Petr a Jan při první návštěvě? Jak jej odstranili? V. 15—17.

10. Co navrhl Šimon apoštolům? Jaký cíl sledoval svým úmyslem? V. 18. 19.
11. Jak ho Petr okamžitě odmítl? V. 20.
12. Co soudil Petr o duchovním stavu Šimonově? V. 21—23.
13. Oč je pak Šimon prosil? V. 24.

Šimonova prosba dokazuje, že neměl pravého pokání; neboť nechtěl býti zachráněn před hříchem, ale pouze před trestem.

Obchodování se svatými věcmi je podle jména tohoto kouzelníka nazváno simonie. Kdo by jako vlastník nějakého přednostního postavení nebo úřadu v církvi chtěl mít osobní zisk, nechať vážně uvažuje o Petrově zamítnutí. Tato slova nejsou přáním ani modlitbou, aby na hříšníka přišlo zlé, nýbrž výzvou k pokání, ačkoli je malá naděje, že by upřímně vyznal své hříchy.

14. Kam odebrali se Petr a Jan, jakmile vykonali svou práci v Samaří? V. 25.
15. Jaká změna udála se s Janem od jeho první návštěvy v Samaří? Luk. 9, 52—54.

12. úkol — 15.—21. prosince 1940

Filip a komorník z mouřenínské země

Úvod: Filip nalézal se v Samaří, kde bylo vykonáno velké dílo, a mnozí se radovali z poznané pravdy. Apoštolé Petr a Jan, kteří přišli do Samaří pomoci diakonu Filipovi, vrátili se opět do Jeruzaléma.

1. Jak byl povolán Filip ze své práce v Samaří? Skt. 8, 26.

Gáza bylo nejjihnější město Palestiny a leželo na cestě do Egypta, asi 80 km na jihozápad od Jeruzaléma. Na poušti si nesmíme představovati pouze písek a holé skály; toto byla téměř neobydlená krajina. Zdá se tudíž, že bylo neúčelné, aby tam Filip šel. Ale on »vstav, šel«.

2. Koho potkal Filip na této pusté cestě? Co je nám praveno o tomto Mouřenínu? Proč cestoval do Jeruzaléma? V. 27.

3. Čím se zaměstnával na zpáteční cestě? V. 28.

Takový vznešený cestující byl zajisté obklopen služebníky a tělesnou stráží, neboť cesta byla dlouhá a ne zcela bez nebezpečí.

4. Jaký další pokyn obdržel Filip? V. 29.

»Tomu, kdo jde poslušně za Božím vedením, naskytne se neočekávaná příležitost k svědčení; tyto příležitosti jsou však velmi prchavé. Duch pravil: „Přístup k vozu tomu“ a Filip „přiběh“... Kdyby mu byl vůz ujel, nebyla by se mu tato příležitost vrátila. Kdo pracuje v díle Kristově, musí volání Ducha okamžitě poslechnouti.«

5. Jak splnil Filip příkaz Ducha? Co slyšel, blíže se k vozu? Co se cizince tázal? V. 30.

»Tak jako kdysi zavedl anděl Filipa k někomu, kdo hledal světlo a byl hotov přijmouti evangelium, tak také i dnes řídí andělé kroky pracovníků, kteří dají své jazyky posvětit Duchem svatým a svá srdce očistiti a zušlechtit. Anděl, který byl poslán k Filipovi, byl by mohl dílo na komorníkovi vykonati sám, ale tak Bůh nepracuje. Jeho plánem je, aby lidé pracovali pro své spolubližní. Věřící každého času plnili povinnost, jež byla svěřena prvním učedníkům.« — Wirken, 86.

6. Co odpověděl komorník na Filipovu otázku? Kam ho pozval? V. 31.

»Tento muž z mouřenínské země měl tam vysoké postavení a dalekosáhlý vliv. Bůh viděl, že pakli by se on obrátil, přinesl by toto světlo i jiným a měl by mocný vliv ve prospěch evangelia. Andělé Boží provázeli tohoto muže, hledajícího světlo — a on byl přiveden k Spasiteli. Skrze Ducha svatého přivedl ho Bůh do styku s osobou, která ho mohla zavést k tomuto světlu.« — Wirken, 84.

7. Kterou knihu Písma četl komorník? V. 32.
33; Izai. 53, 7. 8.

8. Jakou otázku dal Filipovi? Skt. 8, 34.

9. O čem ho Filip poučil? V. 35.

Musíme předpokládati, že Filipova jízda s komorníkem nějakou chvíli trvala; neboť nevysvětlil mu jen to, že veškeré prorokovy výpovědi o utrpení Mesiáše se naplnily na Ježíši, nýbrž poučil ho též o tom, že pro toho, kdo uvěří, vede cesta do církve Kristovy skrze křest, který si pak komorník ihned žádal.«

10. Které přání vyjádřil potom komorník? V. 36.

11. Za jakého předpokladu svolil Filip ke křtu?
Co vyznal komorník? V. 37.

12. Popiš postup při křtu! V. 38.

13. Jaký zázrak se stal, když Filip a komorník vystoupili z vody? Jakou náladu měl pokřtěný na další své cestě? V. 39.

14. Kde byl Filip opět nalezen? Co tam dělal?
Do kterého města posléze dorazil? V. 40.

Azot je vzdálen asi 5 km od moře, nedaleko Joppen. Cesarea leží u moře, asi 110 km severozápadně od Jeruzaléma. Zde se Filip usadil a bezpochyby odsud podnikal po dlouhá léta misijní cesty. Dvacet let později uvítal se svými dcerami, jež byly prorokyně, Pavla s jeho průvodem, když se ubíral do Jeruzaléma.

13. úkol — 22.—28. prosince 1940

Z pronásledovatele — následovatel

Úvod: Tarsus ležel na severovýchodní straně Středozemního moře. Saul měl velký podíl na odsouzení Štěpána. Štěpánova slova a chování zanechaly v něm hluboký dojem.

»V této choulostivé záležitosti obrátil se na ty, jejichž moudrosti a úsudku cele důvěřoval. Kněží a starší ho však

rozličným dokazováním přesvědčili o tom, že Štěpán byl rouhač, a Kristus, jehož tento mučedník kázal, podvodník a že ti, kteří měli svatý úřad, musili býti v právu... Jakmile si ujasnil, že kněží a zákonníci byli v právu, zahořkl velmi ve svém odporu k učení, jež Ježíšovi učedníci zvěstovali.« — Wirken, 88. 89.

1. K čemu nechal se Saul ve své horlivosti strhnouti? Jakým způsobem chtěl postupovati proti věřícím? Skt. 9, 1. 2.
2. Co praví Pavel později o svých činech? Skt. 26, 10. 11.
3. Jakou zvláštní událost prožil na cestě do Damasku? Skt. 9, 3.

Drahou karavan trvala tato cesta asi 6 dnů. Saul pravděpodobně jel a jeho průvod šel pěšky. Dolů ve východních zemích je vzduch velmi čistý a slunce velmi jasné. A přece ukázalo se Saulovi světlo jasnější nad polední slunce.

4. Jak působila záře světla na Saula a jeho průvodce? Co slyšel Saul? V. 4; 26, 14.
5. Co se Saul tázal? Kdo mu odpověděl? Co pravil Ježíš? Skt. 9, 5.

»Proti ostnům se zpečovati.« Osten je tyč, na jejímž jednom konci je upevněn široký a tenký kus železa, kterým se čistí rádlu, na druhém konci železný hrot, a toho používali k pohánění volů místo biče... Nepoddajný vůl, který se zpečuje proti ostnu, může se na ostrém hrotu jediné poraniti.«

Tímto obrazem chtěl Ježíš Saulovi ukázati, jak bezvýznamné a nesprávné je, chce-li někdo bojovati proti Bohu.

6. Co se tázal Saul dále? Jakou určitou odpověď obdržel? V. 6.
7. Jak působila tato událost na Saulův doprovod? V. 7.

»Saulovi průvodci byli naplněni bázní a takřka oslepeni jasnou září světla; hlas sice slyšeli, ale neviděli nikoho.

Avšak Saul rozuměl promluveným slovům, a také mluvící — nikdo jiný než sám Syn Boží — se mu zřetelně zjevil. Poznal, že před ním stojící oslavená bytost je Ukřižovaný. a obraz Ježíšova obličej vryl se mu navždy do duše.« — Wirken, 90.

8. Jak se vedlo Saulovi dále? V. 8. 9.

»Jakmile sláva zmizela a Saul se zvedl se země, byl slepý. Lesk Kristovy slávy byl příliš silný pro jeho smrtelné oči,« proto, když zjev zmizel, zastřela jeho oči tma. Přijal tuto slepotu jako trest od Boha za surovost, s jakou pronásledoval přívržence Ježíšovy...

Jak zcela jinak vyhlížel jeho příchod do města, než si představoval! Raněn slepotou, bezmocný, trýzněn výčitkami svědomí, a nevěda, jaký soud ho ještě očekává, vyhledal příbytek Judův, kde měl dosti příležitosti, aby o samotě přemýšlel a modlil se.« — Wirken, 92. 93.

9. Co bylo ukázáno u vidění Ananiáši? Jakého zjevení dostalo se současně Saulovi? V. 10 až 12.

»V těchto dlouhých hodinách, jež ztrávil Saul o samotě s Bohem, přemýšlel o mnohých místech Písma, jež se týkala prvního příchodu Kristova. Pečlivě a osvětleným rozumem probíral jedno proroctví za druhým...

Tím, že se Saul cele odevzdal přesvědčující moci Ducha svatého, viděl omyly svého života a poznal dalekosáhlé požadavky zákona Božího. Tento pyšný farizeus, který si byl kdysi jist, že je ospravedlněn svými dobrými skutky, ponížil se nyní před Bohem v pokoře a prostotě jako malé dítě, vyznal svou nehodnost a vyprošoval si zásluhy ukřižovaného a zmrtvýchvstalého Spasitele.« — Wirken, 94.

10. Z jakého důvodu se Ananiáš s počátku zdráhal Saula navštívit? V. 13. 14.

11. Co mu Pán znovu přikázal? Jaké vysvětlení ohledně Saula mu dal? V. 15. 16.

12. Jak se k tomu Ananiáš zachoval? Jakými slovy oslovil Saula, který byl dosud zlým pronásledovatelem dítek Božích? V. 17.

13. Jaká změna ihned nastala? Čím dokázal Saul, že byl skutečně obrácen? V. 18. 19a.
 14. Kde zůstal Saul nějaký čas? Co počal ihned činiti? V. 19b. 20.
 15. Jak působilo jeho kázání na posluchače? S jakým úspěchem kázal Židům v Damašku? V. 21. 22.
-